

Certificering van plantenwaterzuiveringssystemen

Lezing studiedag Certipro in het kader van de Ifest-beurs, Gent, 23 oktober 2002

Dion van Oirschot,
Zaakvoerder RietLand, Poppel

Inleiding

Van 1991 tot 1993 was ik werkzaam bij de Stichting De Twaalf Ambachten in Boxtel, Nederland. Dat is een stichting die zich bezighoudt met kleinschalige milieutechnieken, zoals zonne-energie, stralingswarmte, waterbesparing en rioolvervangende technieken. Via mijn werk daar maakte ik kennis met plantenwaterzuiverings-systemen en daar legde ik mijn eerste percolatierietvelden aan. Tot op dat moment waren rietvelden, ondanks wat experimentele systemen die door de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders waren aangelegd, een zo goed als onbekende techniek in Nederland. Rioleren was al sinds lange tijd het toverwoord. Niet alleen in de steden en dorpskernen. Wel in tegendeel: via een subsidiëringregeling, de verfijningsregeling, zijn in de jaren '80 ook grote delen van de Nederlandse buitengebieden van drukriolering voorzien. Vandaar dat vandaag omtrent 98% van de Nederlandse woningen op de riolering aangesloten is. Riolering die in Nederland ook voor 100% op waterzuiveringsstations is aangesloten.

Er was in die tijd in Nederland bijzonder weinig aandacht voor kleinschalige en individuele afvalwaterzuivering. Uit gesprekken die ik voerde met afgevaardigden van waterkwaliteitsbeheerders, de waterschappen, kwam naar voren dat de achtergrond hiervan een reeks van slechte ervaringen was met die kleinschalige systemen. Een aantal functioneerde een korte tijd, maar na verloop van tijd ontstonden er problemen. De systemen gingen defecten vertonen waardoor de zuivering niet meer optimaal verliep. De waterschappen vreesden talloze ongezuiverde lozingen door systemen die slecht beheerd, slecht geplaatst of domweg slecht van kwaliteit waren. En het personeel ontbrak om op al die systemen toezicht te houden. Daarmee waren de waterschappen, die grote invloed hebben op het Nederlandse beleid met betrekking tot lozingen van afvalwater verklaarde tegenstanders van kleinschalige waterzuivering. Riolering was in hun ogen de enige optie. Deze techniek was beheersbaar en op de waterzuiveringsstations wordt het afvalwater op een gecontroleerde manier gezuiverd onder toezicht van gekwalificeerd personeel.

De rietvelden deden het tij keren. Van de systemen die wij destijds bij de Twaalf Ambachten bouwden werden stalen genomen door het plaatselijke waterschap met bijzonder goede resultaten. Maar dat was niet het belangrijkste argument. Doorslaggevend voor waterschap De Dommel was de eenvoud van het systeem. Geen draaiende delen, geen beluchters, geen ingewikkelde elektronische besturingen, nauwelijks onderhoud. Enkel één enkele pomp die slechts zodanig weinig draaiuren maakte dat defecten eerder zeldzaam moesten zijn. Een nieuw proefsysteem werd door "RietLand-in-oprichting" aangelegd bij een melkveebedrijf. Ook daar volgde een monitoringsprogramma. Intussen benaderde stichting De Twaalf Ambachten de Nederlandse gemeenten en waterschappen voor een bezoek aan een aantal rietvelden in België. Professor Jan de Maeseneer, toen nog docerend aan de Rijksuniversiteit in Gent, was onze gastheer. Dit bezoek van een autobus vol ambtenaren is in Nederland van grote betekenis geweest. En in het kielzog van de rietvelden groeide ook de belangstelling voor andere kleinschalige waterzuiveringstechnieken terug. Aanleiding hiertoe was onder meer dat vele gemeenten zich geconfronteerd zagen met zeer hoge kosten, indien zij alle woningen in hun buitengebied van riolering moesten voorzien. Zo is er bijvoorbeeld een geval bekend in Friesland waar aansluiting van één enkele hoeve op drukriolering een kostprijs had van 50.000 euro, ofwel 2 miljoen oude Belgische frank. Verder was inmiddels gebleken dat de pompstations met vermaalpompen die bij veel woningen in het buitengebied geplaatst waren zeer storingsgevoelig waren en dus een hoge onderhoudskost veroorzaakten voor de gemeenten.

De Nederlandse regelgeving

Een aantal waterschappen bleef echter sceptisch. Het was inmiddels bewezen dat kleinschalige zuiveringssystemen zeker qua zuiveringsprestaties een prima rendement kunnen leveren, vergelijkbaar soms met de resultaten die in een RWZI worden behaald. Maar knelpunt bleef het toezicht en het beheer van de systemen. De waterschappen hadden er weinig vertrouwen in om het onderhoud en beheer van een waterzuiveringssysteem over te laten aan particulieren. Bovendien waren er dusdanig veel aanbieders van verschillende systemen dat er ook behoefte was aan een zekere kwaliteitsbeoordeling. Want nog altijd waren niet alle kleinschalige systemen kwalitatief hoogwaardig genoeg om een geschikte vervanger te kunnen vormen voor riolering. Met name in ecologisch kwetsbare gebieden wilden de waterschappen hoge eisen kunnen stellen aan het effluent. Dit leidde

uiteindelijk tot een beleidsnota, geschreven door de waterschappen, waarin 4 lozingsklassen onderscheiden worden die gehanteerd worden afhankelijk van de kwetsbaarheid van het oppervlaktewater waarop geloosd werd.

In de kwaliteitswaarborg van de systemen werd voorzien via een uitgebreide certificeringregeling die in Nederland door de KIWA nader werd uitgewerkt. Hierbij werd gedeeltelijk aangesloten bij de Europese certificeringsdocumenten die toen in een ontwerpstadium waren. Maar op sommige punten is ook van de Europese regels afgeweken. Zo is er gekozen voor een proefperiode van een half jaar, waar de Europese ontwerpdocumenten vooralsnog een jaar voorschrijven. De Europese regels schrijven verder geen specifieke kwaliteit van de beproefde systemen voor. Daarom zijn de 4 lozingsklassen die door de waterschappen waren gedefinieerd in de certificeringsregeling overgenomen.

Vervolgens diende deze kwaliteitswaarborging nog gekoppeld worden aan een passende wetgeving. Deze bestaat in de eerste plaats uit een verplichting om enkel gecertificeerde systemen toe te laten voor zover het gaat om bodemlozingen. Voor lozingen op het oppervlaktewater zijn het nog altijd de waterschappen die eisen aan de systemen kunnen stellen. Het leidt echter weinig twijfel dat ook zij aan gecertificeerde systemen de voorkeur zullen gaan geven. Bij niet-gecertificeerde systemen worden jaarlijkse staalnamen geëist waarbij de frequentie van die staalnamen bepaald wordt door de lozingsklasse die opgelegd is aan het systeem.

In de tweede plaats dient vastgesteld te worden in welke gevallen gekozen moet worden voor riolering en in welke gevallen voor kleinschalige waterzuivering. Deze afweging wordt in Nederland feitelijk puur economisch gemaakt. De gemeenten zijn in principe verantwoordelijk voor de aanleg en het onderhoud van de riolering. Maar boven een bepaalde financiële grens, kan de gemeente vrijstelling van deze verplichting vragen bij de provincie. De meeste provincies in Nederland hebben daartoe een financiële grens vastgesteld schommelt rond de 8.000 euro. Wordt de aanleg van riolering naar een bepaalde woning duurder dan het grensbedrag, dan krijgt de gemeente een vrijstelling van de zorgplicht en dient de bewoner van deze woning zelf een eigen zuivering te voorzien. Daarmee is het beleid rond afvalwaterzuivering in het buitengebied dat in Nederland gehanteerd wordt rond.

Waarom certificering?

Net zoals in Nederland al enkele jaren het geval is, is in België het beleid rond de ongezuiverde lozingen een *hot item* geworden. Een belangrijke aanleiding hiervoor vormt uiteraard het Europese richtlijn stedelijk afvalwater die eist dat voor 2005 het stedelijk gebied op de riolering is aangesloten **en** gezuiverd wordt. Hier heeft België nog een aanzienlijke taak voor de boeg. Maar gezien de speciale ruimtelijke ordening in België zullen er ook nog zeer grote in spanningen verricht moeten worden om de lozingen van afvalwaters buiten het stedelijke gebied te saneren. Omdat riolering over grote afstanden een hoge kostprijs heeft, dient zich hier kleinschalige waterzuivering (KWZI) en de plaatsing van individuele systemen (IBA's) aan. Certificering heeft met name betrekking op deze IBA's. De Europese regelgeving met betrekking tot certificering schrijft namelijk een procedure voor die enkel geldig is voor systemen tot maximaal 50 IE (inwoner-equivalent).

Belangrijke problemen waarvoor certificering een oplossing kan bieden zijn onder meer:

1. Een **kwaliteitswaarborg voor de zuiveringsprestaties** van de systemen die op de markt zijn.

Uit het onderzoek van de gemeente Bierbeek bleek dat 5 van de 24 daar gesteste systemen niet aan de Vlare-norm voldeed. En dit terwijl de Vlare-norm op zichzelf niet bijzonder streng is en het onderzoek dat in Bierbeek verricht werd zich beperkte tot enkele steekmonsters per filter. De testprocedure zoals voorzien door de Europese regels is aanzienlijk zwaarder. Hierbij is ook sprake van onder meer een test bij een stroomonderbreking van 24 uur, een vakantie-stresstest waarbij het systeem gedurende 14 dagen niet belast wordt en dan weer opgestart, en diverse piekbelastingstests. Het valt te verwachten dat dan nog meer systemen de eisen niet zullen halen. Deze systemen zijn evenwel momenteel op de markt en worden geplaatst. Dit is een probleem voor de overheid die feitelijk bij handhaving van deze situatie de eigen milieudoelstellingen niet haalt, voor de particulier die geconfronteerd wordt met een rechtsonzekerheid. Welke garantie heeft deze immers dat een systeem dat hij vandaag koopt, morgen nog aan de eisen zal voldoen eenmaal er een goede controle op de effluent-kwaliteit komt? En tenslotte levert het ook nog eens een probleem op voor de producenten van hoogwaardige IBA's op die vaak hun systemen tegen een hogere kost moeten aanbieden op de markt, terwijl ze niet waterdicht kunnen aantonen dat hun systemen daadwerkelijk een zuiveringstechnische

meerwaarde opleveren ten opzichte van de goedkopere systemen. Bovendien wordt, zolang er minderwaardige systemen op de markt blijven, het imago van de IBA's er in het algemeen niet beter op. En dit vormt zeker voor de IBA-producenten in het algemeen een bedreiging. Indien er vanuit de overheden niet voldoende vertrouwen groeit in de kwaliteit van de systemen zal immers gemakkelijker voor riolering gekozen worden.

2. Een **kwaliteitswaarborg van de mechanische stabiliteit** van de aangeboden systemen

Op dit moment worden er nog altijd op grote schaal systemen geplaatst met bijvoorbeeld betonnen putten met een wanddikte van 6 cm en met een lage kwaliteit van de beton.. Deze putten zijn mogelijk geschikt voor regenwater maar zijn zeker niet geschikt om op de langere termijn afvalwater te herbergen. De beton kan op den duur aangetast worden door zuren die zich ontwikkelen in het afvalwater met als gevolg lekkages van ongezuiverd afvalwater naar de bodem. Ik durf persoonlijk niet te schatten bij hoeveel septische putten die in het verleden geplaatst zijn dit het geval is. Maar het aantal gaat aanzienlijk zijn.

Maar er zijn uiteraard meer zaken die de mechanische stabiliteit van systemen betreffen die aandacht behoeven. Een IBA is een systeem dat toch een redelijk grote investering vraagt van de particulier en dus mag deze verwachten dat het systeem ook een lange levensduur heeft. En natuurlijk heeft ook de overheid er alle belang bij dat de geplaatste systemen zo mogelijk vrij blijven van beschadigingen, storingen en lekkages.

3. Een **kwaliteitswaarborg voor de plaatsing** van de systemen

Tot nu toe heeft dit onderdeel in België nog weinig aandacht gekregen. Maar of een systeem dat op zichzelf in de certificeringsprocedure goed gewerkt heeft ook in een praktijksituatie goed gaat functioneren, is in belangrijke mate afhankelijk van een goede plaatsing. Met name bij de compact-systemen zal zich vaak de situatie voordoen dat niet de fabrikant, die geacht wordt ter zake kundig te zijn, maar een aannemer het systeem ter plaatse installeert. Mijn persoonlijke ervaring is dat het niet zelden voorkomt dat een aannemer, zelfs soms op aanwijzing van een architect, een septische put achterstevoren plaatst. Het behoeft geen betoog dat dergelijke fouten de zuiveringsprestaties in de praktijk sterk benadelen.

In Nederland is in dit onderdeel voorzien door de certificering van het product uit te breiden met een proces-certificering. Hierbij wordt ook de plaatsing van het systeem beschouwd. Deze dient te gebeuren door gecertificeerde aannemers. Hierbij wordt een vorm van beperkte ISO-9000 certificering gehanteerd, inclusief audits in de vorm van werfbezoeken door KIWA. In België is door de leveranciers zelf een raamcontract opgesteld waarin garanties geboden worden voor de goede plaatsing van het systeem. Er is echter geen onafhankelijke controle voorzien indien de plaatsing niet door de producent/leverancier maar door een aannemer gebeurt.

4. Een **kwaliteitswaarborg voor het onderhoud** van de systemen

Een goed systeem dat goed geplaatst is, kan nog altijd op een bepaalde termijn storingen vertonen. Ook is het risico niet ondenkbaar dat door verkeerd gebruik door de eigenaar van het systeem problemen optreden in de goede werking van de IBA. Ook aan dit aspect is in België tot nu toe weinig aandacht besteed. Weliswaar is in bovengenoemd raamcontract sprake van een effluentgarantie. Echter deze wordt slechts eenmalig, binnen een jaar, getoetst. Tevens wordt deze effluentgarantie gekoppeld aan een onderhoudscontract van één jaar. De belangrijkste storingen zullen zich echter eerder voordoen na dit eerste jaar dus biedt het raamcontract zoals dat nu bestaat op dit vlak te weinig garanties.

Om maar een voorbeeld te noemen: de goede werking van veel IBA's is voor een belangrijk deel afhankelijk van een regelmatig legen van de septische put die in de meeste systemen als voorzuivering aanwezig is. De praktijk leert dat vaak septische putten ingegraven worden en afgedekt met een laag aarde. Hierdoor zal de particulier niet snel geneigd zijn de septische put te controleren. In de praktijk blijkt dan ook meestal dat de septische put pas geleegd wordt, wanneer de WC binnenshuis niet meer goed doorspoelt. Dit is echter voor de zuiveringssystemen te laat. Die kunnen op dat moment al beschadigd zijn. Ook systemen met beluchters lopen hier een groot risico. Beluchters hebben een beperkte levensduur. Indien ze niet tijdig vervangen worden, vallen de zuiveringsprestaties van het

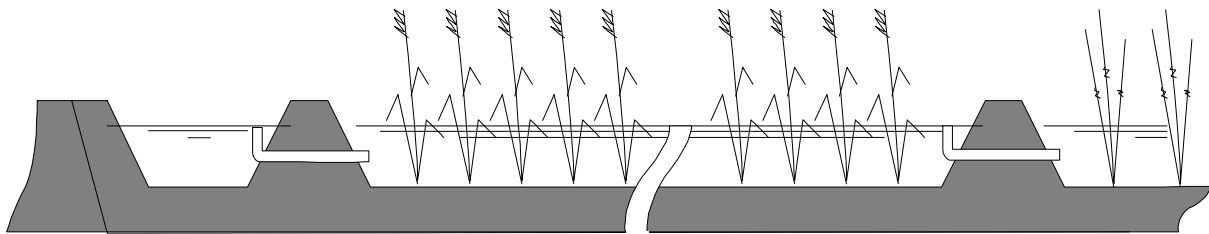
systeem terug tot quasi nul. Wie controleert dit? Hier dient zeker naast een onderhoudscontract voor de langere termijn een onafhankelijke periodieke controle uitgevoerd te worden.

Certificering van plantensystemen

Teneinde wat meer duidelijkheid te bieden richting specifiek certificering van plantensystemen, is het zinvol om eerst wat meer uitleg te geven over deze systemen zelf en waarin zij zich met betrekking tot certificering onderscheiden van de compact-systemen.

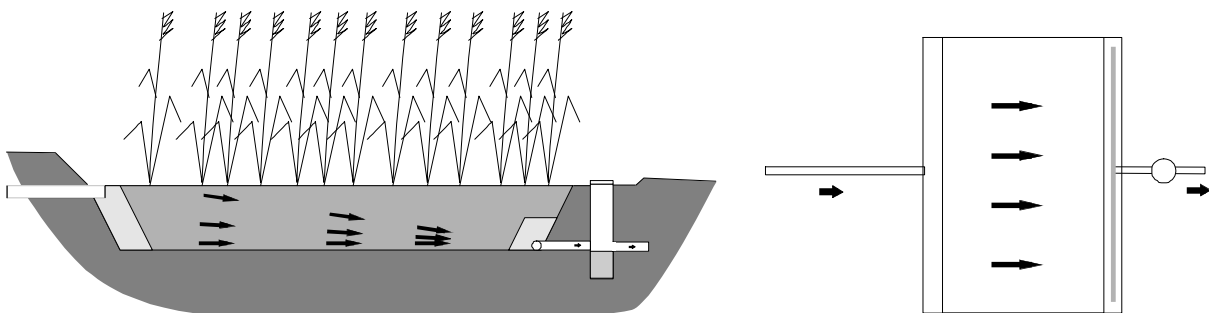
Plantensystemen bestaan al sinds enkele decennia als kleinschalig zuiveringssysteem op de Belgische markt. In grote lijnen bestaan plantensystemen uit een van de ondergrond afgedicht bassin met daarin een substraat (zand, grind, lavastenen) waarin de planten groeien. De zuiveringsprocessen die zich in een plantensysteem afspelen, wijken voor een deel niet essentieel af van de zuiveringsprocessen die zich in een andere vorm van biologische afvalwaterzuivering afspelen. In beide gevallen zijn het voornamelijk bacteriën die zorg dragen voor de afbraak van afvalstoffen in het afvalwater. Plantensystemen kunnen onderverdeeld worden in drie hoofdtypen, afhankelijk van de wijze van doorstroming.

Het oudste en in België veel toegepaste systeem is het vloeiveld (Eng.: SF ofwel Surface Flow). Het vloeiveld wordt gekenmerkt door een horizontale stroming van het afvalwater tussen de stengels van de planten door. De stengels van de planten fungeren hierbij als drager waarop bacteriën groeien die het afvalwater zuiveren. Daarnaast zijn er bacteriën die in het substraat groeien, dus tussen de wortels van de planten. Door uitwisseling van stoffen tussen het water en de bodem, kunnen in die bodem bijkomende zuiveringsprocessen plaatsvinden. Het vloeiveld wordt momenteel minder en minder toegepast vanwege het grote ruimtebeslag (meer dan 20 m² per IE), het risico op geurhinder en de matige zuiveringsprestaties in de winter.

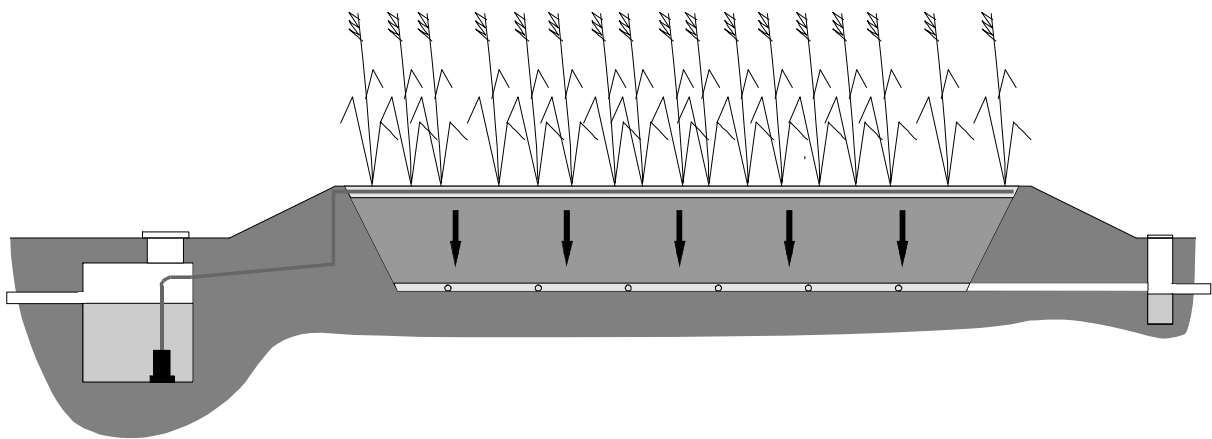
vloeiveld-systeem

Het tweede hoofdtype wordt gevormd door de systemen met horizontale ondergrondse stroming (Eng.: SSF ofwel Sub Surface Flow). Deze systemen worden ook wel wortelzone-systemen of doorstroom-rietvelden genoemd. Ze kunnen met grind, geëxpandeerde kleikorrels, lavastenen of zand gevuld zijn. De overeenkomst met de vloeivelden is dat de stromingsrichting van het water horizontaal is. Het verschil is dat het water niet over de oppervlakte tussen de planten doorvloeit maar ondergronds tussen de wortels door. Hierdoor is het systeem veel minder gevoelig voor koude in de winter en wordt geurhinder effectief beperkt omdat het afvalwater niet meer aan de buitenlucht blootstaat. Bovendien blijkt dit systeem efficiënter te zijn dan het vloeiveld omdat in de bodem tussen de plantenwortels veel grotere aantallen bacteriën kunnen leven dan aan de plantenstengels. Het wortelzone-systeem wordt dan ook meestal gedimensioneerd op 5 tot 10 m² per IE. In de bodem bevinden zich vaak stoffen die bijkomend fosfaatbinding in het substraat garanderen, of deze worden deze bij de aanleg toegevoegd. Dit geeft dan bijkomend een nutriëntenverwijdering. Een zwak punt van de wortelzone-rietvelden is dat vooral aan de inlaat gemakkelijk verstoppingen kunnen ontstaan.

Wortelzone-systeem: doorsnede en bovenaanzicht

Het derde hoofdtype van rietvelden wordt gevormd door de percolatierietvelden (Eng.: VF ofwel Vertical Flow). Percolatierietvelden worden, evenals de wortelzonerietvelden gekenmerkt door een ondergrondse stroming dus geurhinder treedt niet op en het systeem blijft ook in de winter bij ongeveer hetzelfde rendement werken als in de zomer. Een verschil met de wortelzone-rietvelden vormt de stromingsrichting. Deze is bij percolatierietvelden verticaal. Het afvalwater wordt met behulp van een pomp en een bevoeiingssysteem over de oppervlakte van het systeem verdeeld en zakt verticaal door de bodem. Onderin het filter wordt het gezuiverde water opgevangen in drains en afgevoerd naar de bodem of het oppervlaktewater. Percolatierietvelden zijn veelal gevuld met fijn zand waardoor een zeer hoge bacterieconcentratie kan optreden. Bovendien is de toevoer van zuurstof uit de lucht via de oppervlakte van het systeem gemakkelijker dan bij het wortelzonesysteem. Het percolatierietveld wordt namelijk stootsgewijs bevoeid waarna het opgebrachte water wegzijgt in de bodem, waarna zuurstof uit de lucht achter de dalende watertafel aan het filter indringt. Hierdoor vormen verstoppingen bij percolatierietvelden geen probleem. Door de verbeterde efficiëntie kan het percolatierietveld gedimensioneerd worden op slechts 3 m² per IE. Veelal wordt ook hier gebruik gemaakt van toeslagstoffen in het substraat om de verwijdering van fosfaat te bevorderen.

Percolatierietveld, afgebeeld met pompput

Naast bovenstaande hoofdtypen bestaan er ook nog combinatie-typen of zogenaamde hybride systemen. Een voorbeeld hiervan is het systeem dat in België op de markt wordt gebracht door de firma Pure. In essentie bestaat die systeem uit twee verticale trappen, gevuld met lavastenen, gevolgd door een horizontaal, ondergronds doorstroomd systeem. Op deze wijze kunnen de voordelen van verschillende systemen met elkaar gecombineerd worden.

De meeste typen rietvelden worden voorafgegaan door een voorzuivering in de vorm van een septische put en/of een vetafscheider. Zonder voorzuivering is het risico van verstopping van het systeem vrij groot. Uitzondering vormt hier weer het systeem van Pure dat met een vermaalpomp werkt en waarbij slibcompostering in de eerste verticale rietveld-trappen wordt beoogd.

Met betrekking tot certificering is de werkwijze bij rietvelden in wezen niet zo heel verschillend van die bij compact-systemen. Om tot een goede vergelijking te komen zal immers het rietveld, van welk type dit ook is, aan dezelfde zuiveringstechnische beproevings onderworpen moeten worden als de compact-systemen. Voor dit onderdeel van de certificering kan het rietveld dan ook beschouwd worden als ware het een compact-systeem.

Een belangrijk verschil evenwel is dat bij compact-systemen gesproken kan worden van een bepaald type. Deze systemen worden immers in fabrieken geproduceerd en een systeem van bijvoorbeeld 5 IE zal er altijd hetzelfde uitzien. Dit is bij rietvelden niet zonder meer het geval. Een percolatierietveld van 5 IE heeft bijvoorbeeld een oppervlakte van 15 m². Deze oppervlakte kan echter in de praktijk als een veld van 3,00 bij 5,00 meter gerealiseerd worden maar evengoed als een veld van 2,50 bij 6,00 meter. Daarom vraagt de typebeschrijving van het rietveld wat meer aandacht. Hier zullen geen eenduidige maten vastgelegd kunnen worden in het protocol maar zal gekozen moeten worden voor een beschrijving van het concept. In dit concept wordt dan bijvoorbeeld vastgelegd wat de oppervlakte per IE is en wat de filterdiepte, het type substraat, de toevoegstoffen etc. Op deze wijze kan een rietveld voor een bepaald aantal IE eenduidig vastgelegd worden.

Met betrekking tot de beproeving van de mechanische stabiliteit van het systeem zijn er weer overeenkomsten en verschillen met de compact-systemen. Voor zover bij het rietveld gebruik gemaakt wordt van putten voor de

voorzuiivering, buffering of als pompput, zullen deze op dezelfde wijze beproefd kunnen worden als de putten die gebruikt worden bij compact-systemen. Bij het rietveld zelf wordt dit anders. Er is namelijk geen sprake van een geprefabriceerde behuizing die in een fabriek gemaakt wordt. De afdichting van de ondergrond wordt veelal in het werk gefabriceerd uit folie. Ook doorvoeren door de folie worden uiteindelijk meestal in het werk gemaakt. Dit maakt het dus onmogelijk om op de waterdichtheid van het systeem een initiële typetest uit te voeren omdat de kwaliteit van de doorvoeren en van het foliebassin zelf sterk bepaald wordt door de zorgvuldigheid van werken bij de aanleg. Het is natuurlijk wel mogelijk om bepaalde materiaal-eisen te stellen, maar de uiteindelijke kwaliteit van het bassin zelf kan pas gecontroleerd worden nadat het systeem op een bepaalde plaats is aangelegd. Hieruit moeten we feitelijk concluderen dat de certificering van rietvelden niet op dezelfde manier mogelijk is als die van compact-systemen, tenzij de certificering naar Nederlands voorbeeld uitgebreid wordt met een proces-certificaat waarbij ook de plaatsing van het systeem betrokken wordt. Om dus hier geen scheve verhouding te geven tussen rietvelden enerzijds en compact-systemen anderszijds, zouden de laatsten bij voorkeur ook van een proces-certificaat moeten worden voorzien.

Problemen met certificering

Een goede certificering kan, zoals uit het bovenstaande blijkt een belangrijke kwaliteitswaarborging bieden voor de goede werking, ook op de langere termijn, van de IBA's. Aan certificering kleven echter tot op heden ook nog enkele belangrijke bezwaren, die eerder te maken hebben met een onduidelijk overheidsbeleid. Ik zet ze hier even op een rijtje:

1. Certificering is duur voor de fabrikanten. Bedragen die tot nu toe genoemd zijn komen in de buurt van de 30.000 euro, waarin enkel de eerste twee punten (zuiveringsprestaties en mechanische stabiliteit) gewaarborgd worden. Een certificering van de plaatsing en onderhoud drijven deze kost nog verder op. Dit is met name een probleem voor de vele kleinere leveranciers van IBA's. Deze zullen grote moeite hebben de middelen om te certificeren te vergaren, waardoor een aantal hoogwaardige systemen nooit gecertificeerd zal raken.
2. Tot op heden is certificering als een vrijwillige inspanning vanuit de fabrikanten gepresenteerd. Deze zouden door certificering een groter marktaandeel kunnen behalen. Dit lijkt eerder onwaarschijnlijk. Fabrikanten die kiezen voor certificering zullen de kosten van die certificering moeten doorberekenen in hun product. Vooral de hoogwaardige systemen zullen daardoor in prijs nog ongunstiger gaan afsteken tegen goedkope niet-gecertificeerde producten. Omdat er geen enkele verlichting bestaat om gecertificeerde systemen aan te kopen bij particulieren of overheid, zal in de praktijk gekozen worden voor de goedkopere systemen. Hierdoor zal het marktaandeel voor gecertificeerde systemen klein blijven en de investering die gevraagd wordt voor certificering bedrijfseconomisch onrendabel zijn. Voor leveranciers zal het gunstiger zijn in plaats van in certificering in marketing van hun product te investeren. Dit levert op korte termijn meer omzet op.
3. Tot op heden is nog altijd de afbakening van de zones onbekend. Weliswaar heeft Aquafin de opdracht van de overheid gekregen om in Vlaanderen zorg te dragen voor een methodiek voor de zonering, echter zolang hier geen duidelijkheid over bestaat is het voor de leveranciers van IBA-systemen volstrekt onduidelijk welke markt zij kunnen verwachten en zal de neiging om te investeren in certificering zeer laag zijn.

Er ligt dus duidelijk een dringende vraag richting overheid om duidelijkheid te scheppen richting particulieren, gemeentelijke overheden en producenten. Certificering kan hierin een belangrijke rol spelen. Vaak kloppen particulieren immers nog tevergeefs aan bij de gemeentelijke milieudiensten met de vraag of er in hun straat riolering komt. En als er geen riolering komt, welk systeem dan te kiezen. We kunnen ook moeilijk verwachten dat elke gemeente in België een Karel Rausch in dienst heeft die hen hierin voorlichting kan geven. Daarom alleen al is een kwaliteitslabel zinvol. Dit biedt zowel de gemeente als de particulier zekerheid op langere termijn. Maar wel dient er dan gekozen te worden voor een bevoordeling van gecertificeerde systemen in de vorm van hogere subsidies of zelfs een verplichting. Zonder duidelijke overheids-stimulans is certificering in België een doodlopende weg.